

✎ Karjalaine Volkov sai korgien arvonimen s. 2

Vuvven 2013 Ristikanzakse on sanottu Aleksandr Volkov, runoilii, Ven'an Kirjuttajien Liittoh kuului, Karjalaine sana -yhdistyksen piälikkö. Häi sai korgien arvonimen suures panokses karjalan kielen, kul'tuuran da karjalankielizen literatuurin säilyttämizeh da kehittämizeh.

✎ Arhiivudokumentoi nägövih s. 3

Mennytt nedälil Karjalan Kanzalizes arhiivas piettih yhten päivän ozuttelu "Myö - karjalazet". Ozuttelu omistettih Karjalan Kielen vuvvele, sih kuului dokumentoi, fotokartočkoi da internet-ozuttelun prezentatsii.

✎ Suurimat tapahtumat karjalazien elokses vuvvennu 2013 s. 5

Elimmö Karjalan kielen vuottu Karjalas. Mainičemmo suurii da merkittävii tapahtumii, kudamat tottu painuttih mieleh.

✎ Luonnon helmas kazvanuh kirjuttai s. 6

Karjalan kirjuttai Nikolai Zaitsev, kudai on tunniettu kerdomuksil "Omat ikkunat", "Katkottu oza", 16. talviuudu täytti 75 vuottu.

Vienalazet da liygiläzet istuttih rinnakkai, paistih karjalakse jogahine omah luaduh da tuttavuttih, ket lienne vie ei tunnettu toine tostu. KUVA: OLGA SMOTROVA, "OMA MUA"

Yhtes stolas liygilästy da vienalastu

» Uuttu Vuottu vaste "Oma Mua" da "Vienan Karjala" kerättih omii lugijoi da kirjuttajii toimituksen sijoih. Vastavuksele tuli piäl kahtenkymmenen hengie. → [Sivu 2](#)

Sijua löydyy kaikile

» Loppui vuosi 2013 andoi karjalazile äijän: on pietty suurdu piduo da päästy suurih muutoksih

Tärgevin da suurin karjalazien pido oli vikse Priäzäs pietty Karjalazien VII kerähmö. Ei sua sanuo, pahakse mielekse, ku sen jälles ruttoh parembah muuttus mejän elaiгу. Karjalan eri piirilöispäi tulluot rahvas tuaste paheksittih kandurahvahien elaiгуa, kuduat ei piästä kalastamah omis järvilöis, ei voija kuadua meččiä omil kodikonduloil, heijän ilmanigäizii parembii mualoil ižändöijäh tulolazet.

Vieljärven kyläs paikallizet rahvas otettihes nostamah Karjalan Kielen Kodii. Sygyzyl oli luajittu koin alustu, kuduah pandih karjalazien kolmanden vuozituhanden jälgeläzile kirjuttetu kirjaine. Sen jälles pietäh ruttuo ruaduo: koin nostamizet ečitäh dengua kaikelleh – myväh sobua da šipainiekkua, suajah omah puoleh auttajua da kannattajua, ečitäh abuu Karjalan kul'tuuruministerstvan puoles, kudai luadi Karjalan Kielen Koin hyväkse suuret konsertat Petroskois da Priäzäs.

Lehteh niškoi tärgevin muutos oli se, ku Oma Mua da Vienan Karjala -lehtet yhtytäh. Uvves vuvves algajen ilmah rubieu piäzemäh kaikkien karjalazien yhtehine Oma Mua -lehti, kus löydyy sijua Tverin karjalazile da lyydiläzile, vienalazile, livvinkarjalazile dai suvinkarjalazile. Olemmo sil kannal, ku yhtehine 12-sivuhine lehti luoja karjalakse kirjuttajien vägilöi da neroloi. Kiännymmö mejän lugijoin da kirjuttajien puoleh, ku autettas da kannatettas meidy: ku ollou kel uuttu mielty da pättäviä kehoitustu, kui luadie lehti parembakse da monipuolizembakse, rakkahal otammo niidy vastah.

Aktiivizesti ruattih tänävuon karjalazien liittot. Tämän vuvven allus 20 vuotta täyttänh Nuori Karjala endizelleh kannattau Čičiliuškuttiteatrua: nuoret artistat käydih ozuttamah karjalankielizii ozutelmii Suomeh da pitkin Karjalua.

Karjalan Rahvahan Liitto jagoi školih da lapsien pävykodiloih stolakižoi da livutti kyykkiäkriukkua. Liittolazet tiijusteltih Karjalan korgielois virastolois da ministerstvois, kui äijy virguniykkua maltau karjalua, javottih kaikkieledokkirjazii karjalazih nähte. Äijän ruatah Karjalan Rahvahan Liiton kyläozastot. Kiitämmö kaikkii, ket ruatah min maltetah da kerritäh karjalan kielen hyväkse. Jogahine omas kohtas da omah luaduh ruammo yhtehisty ruaduo.

“Oman Muan” da “Vienan Karjalan” toimituksien puoles kiitän yhtehizes ruavos kaikkii mejän lugijoi da kirjuttajii, Suomen puolen abuniekko – Karjalan Kielen Seuraa da Karjalan Sivistysseuraa. Toivotan kaikile lujua tervehytty, hyvä mielty da vägie iellehgi ruadua karjalazien hyväkse.

NATALJA SINITSKAJA, Oma Mua -lehten piätoimittai

Uvves vuvves algajen ilmah rubieu piäzemäh kaikkien karjalazien yhtehine Oma Mua -lehti, kus löydyy sijua Tverin karjalazile da lyydiläzile, vienalazile, livvinkarjalazile dai suvinkarjalazile.

Karjalaine Volkov sai korgien arvonimen

Karjalan tazavallan piämies Aleksandr Hudilainen allekirjutti käskyn ”Karjalan tazavallan vuvven 2013 Ristikanzas” da ”Karjalan tazavallan vuvven 2013 Laureatois”.

Vuvven 2013 Ristikanzakse on sanottu Aleksandr Volkov, runoilii,

Ven’an Kirjuttajien Liittoh kuuluu, Karjalaine sana -yhtistyksen piälikkö. Aleksandr Volkov sai korgien arvonimen suures panokses karjalan kielen, kul'tuurin da karjalankielizen literatuurin säilyttämizet da kehittämizet.

Vuvven 2013 Laureatoikse on sanottu Karjalan 42 eläijä, kuduat hyvin ozutettih omua iččie ruavos. Heijän joukos on opastuksen, tervehyttöhoijon, kul'tuurin da tiijon alan, sežo eri laitoksien da zavodoin ruadua.

Toimittajat varustettih arbazet lehtien tiluajih niškoi. Sih otimmo niilöin tilavuskuitit, kuduat tilattih lehtie Tiluajan dekuadan aigah. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

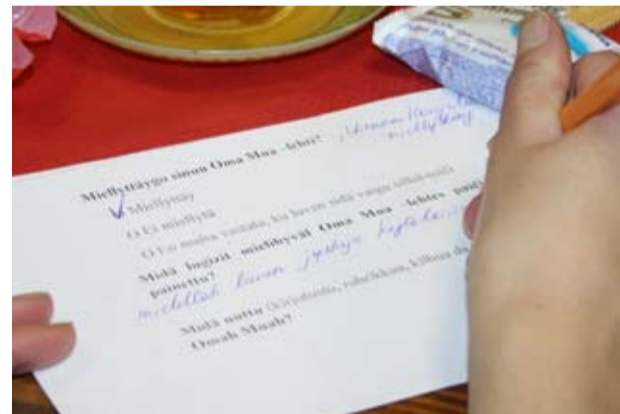
Yhtes stolas liygilästy da vienalastu

VALENTINA MIRONOVA

Čuajustolan tagan pagizimmo uvves yhtehizes Oma Mua -lehtes, kuundelimmo toine toinen mieli, kui luadie lehti moizekse, ku jogahine löydäs sit mieleh lugiettavua. Lehtien toimittajat kuunneltih vastavuksele tuluzien mieli, mih niškoi vois kirjuttua lehteh. Eräs nuori karjalaine inehmine kehoitti kirjuttua enämbän karjalazis ”tiähtilöis” – muuzikkumiehies da ozuttelijois.

Vienalazet da liygiläzet istuttih rinnakkai, paistih karjalakse jogahine omah luaduh da tuttavuttih, ket lienne vie ei tunnettu toine tostu. Karjalan Kielen Kodi -yhtistyksen liittolaine Julija Ponomar'ova saneli uvves Karjalan Kielen Kois, sen nostamizes da tulies ruavos.

Vuvven aloh karjalan-

Jogahizet lugijal on mahto sanuo oma mieli lehtes da kehoittua midätahto uuttu toimituksen ruadoh. KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

kielizen lehtien toimittukset piettih lugemizen kursiloi Karjalan piirilöis. Opastimmo karjalakse pagizijoi kyläläzii lugemah latinalazii kirjaimii. Tämänmoizet kursit tah toimimmo luadie Petroskoisgi. Yhtelläh, tiezimmö enenpäi, ku enimät petroskoilazet maltetah lugie dai kirjuttua karjalakse. Sen-

däh heih niškoi varustimmo tostu ruaduo: opastimmo yhtes kui sanotah livvikse da vienakse erilazii virastoloi da ministerstvoi, kui on sovittu kirjuttua erilazien liittoloin da yhtistyksien nimilöi.

Toimittajat varustettih arbazet lehtien tiluajih niškoi. Sih otimmo niilöin tilavuskuitit, kuduat tilat-

tih lehtie Tiluajan dekuadan aigah. Enimät voittajat roittih vienalazet.

Petroskois eläi liygiläine Tatjana Baranova rubieu nygöi ut'uzimamah uvvel ut'ugal. Veškelykses eläi Nina Memojeva suau lahjakse lat'eviesat. Kalevalalazel Rita Ahokkahal rodieu lämmin pitkän talven aigua, ku hänele lahjakse puutui pehmei čomakate.

Oli varustettu vie pienembiä ”urostajua” lahjua – keitändypertih pättävät pienet viesat, kudamil voibi viessata syömizii, da ruadostolal piettävy vakaine, kuduas pystyi seizotah kirjuttimet da piiridimet. Net suadih petroskoilaine Inna Gokkojeva, kalevalalazet Lidija Torvinen da F'odor F'odorov, jyškyjärveläine Lidija Kallijeva da veškel'čy Ludmila Ivanova.

Oma Mua + Vienan Karjala

» Kannatetahgo karjalazet lehtien yhtiständiä rajan tagua, Suomes da Ruočis?

JELENA FILIPPOVA

Tulien vuon livvikse ilmah piäzii Oma Mua da vienakse tullii Vienan Karjala yhtistetäh. Omah lehteh olemmo jo kirjutannuh, midä miely meigäläzet lugijat ollah yhtiständäs. Täl kerdua kyzymmö, midä rajantagazet karjalazet, Suomes da Ruočis eläjät, ollah sit kaikes, vastustetahgo vai ongo se heijän mieles oigei piätös.

EEVA-KAISA LINNA,

Karjalan Sivistysseuran piälikkö:

– Raisa Remšujeva kirjutti Omah Muah, ku jogahizel pidäy olla oigevus omah kieleh, omah muamankieleh. Olen hänenke täyzin samua miely. Minun mieles on ylen vagavu kyzymys, ku ruvetanneh vai karjalan kielen murdehien pohjal luadimah yhteisty kiely. Se tarkoittas sidä, ku erähil rahvahil pidäs kieldävvy omas kieleh. Se olis täl aigua vagavu da varattavu piätös.

Ga Vienan Karjalan da Oman Muah yhtistämizel on merkičysty lehtien talovuollizes puoles. Yhtistetäh toimitukset, ruvetah luadimah yhty lehtie, sit yhteizil väil voibi ruaduagi enämbän.

Toine dielo. Lehtes rodieu kirjutustu eri murdehil, toinah lydiksegi. Ellendän nennii rahvahii, kudamat paheksitah, ku ei ruveta suamah lehtie omal muamankielel. Yhtelläh lehtes voibi eččie da löydä nennii kirjutuksii juuri sil murdehel, kudamal tahtot lugie. Toizielpäi, murdehil kiinnostunuole, konzu yhtes lehtes on eri murdehil kirjutettu, se on aigua hyvä. Häi voi lugie kaikkii murdehii da voi opastuo niilöi.

En usko, ku Suomes lehtilöin yhtistetetty tiluajua rodieu vähembi. Tuluajien lugu rippuu sit, kui maltammo levittä tieduo lehtes, myömäh sidä. Täl aigua meil targei on ellendä, kui rubieu painettu, bumuagulehti tulemah Suomes. Äijängo se rubieu maksamah. Meil on äijy bumuagulehten lugijua, himmoitas ku ei ollus niittumua problemua sen suandas.

KARI KEMPPINEN,

Uhtua-seuran piälikkö:

– Muutos on ainos mahto, a ei niittuine varavo, ku niilöi muutoksii vai tolkulleh da tarkoituksien mugah luajitah. Yhtiständy on poziitivine dielo, ku pagizemmo tarvittavis talovuollizis dielolais da häviemizilleh olijain kielen da murdehien kannattamizes. Työ, lehtien toimittajat, oletto jo sanonuh omile lugijoihe näämis muutoksis, se on hyvä dielo. Ga vähäzel kummastutti kuulta, ku “Vienan Karjalan” tilavuksii ei enämbiä oteta vastah. Eräs naine tuli poštale, tahtoiti tilata lehten, hänele sanotti: mostu lehtie ei ole olemas. Kiirehel kuitahto pidäy andua moizet tiijot poštulaitoksile, ku siegi tietäs ku “Vienan Karjalan” jatkajannu nygöi on “Oma Mua”, muite voibi kaimata “Vienan Karjalan” lugijat.

Midä koskou lehten nimie, iče olet sanonuh, vienälazil endizelleh Oma Mua -nimi rubieu liittymäh toizeh lehteh, endizeh Omah Muah. Minun mieles toinah parempi olis luadie uuzi nimi, kudamas nägys kaksikielizen (tarkoitahan murdehii: liygii da vienua) lehten syväindö tazalleh. Kyzyn seuralaziigi miettimäh uuttu nimie. Se vois olla, sanommo, Karjalan Viesti, Oma Viesti, Meijän Yhtevys.

Voizittogi luadie yhteine kiändölehti, kudamas jiidäs endizet nimet: Oma Mua da Vienan Karjala, sendäh ku livvikse da vienakse kirjutuksii rodieu puolekkai. Kiändölehtes yhtes puoles olis kuuzi sivuu livvikse, toizes puoles, ku kiändänet lehten 180 graduussih, olis Vienan Karjalan kuuzi sivuu. Tuluajat muga suajah ičelleh tutun lehten, se vai rubieu puaksumbah tulemah da samal aigua hyö harjavutah lugemah murdehii. Tuolleh lugijat kerras suajah kaksi lehtie da nikudai lehten nimi ei rodie “parembal čotal”. Dai smietin muutokset parempi otetah vastah.

Samal aigua teil rodieu ližiä aigua miettie lehten uuttu nimie da vuvven 2014 loppupuolel voibi pidiä kilbu uvves nimes lugijoin keskes da vallita se, kudai pädis kaikkile.

Suomes, kudai virrallizes-ti on kaksikielinen mua (suomen da ruočin kieli ollah virrallizet), piäzöy ilmah äijy lehtie da luajitah eriluaduzii bukliettoi täh tabah. Kaikin ollah hyvä mieles, lugijat voijah sit vallita oman muamankielen mugah midä lugie, ližäkse hyö voijah opastuo tostu kiely. Da enne kaikkie hyvä on se, ku ei pie painua kahtu eri lehtie, kulut pienetäh.

OLLI HÖRKKÖ,

Karjalan kielen suvaičijjat

Ruočis-yhtistyksen piälikkö:

– Lehtilöin yhtistämizes äijän pagizimmo Karjalan kielen suvaičijjat Ruočis-yhtistyksen vastavuksis. Uvvvistu kanatammo. Lehti rodieu suurempi dai toimituksien potensiuolu rodieu endisty suurempi. Uvvvistu ei tarkoita sidä, ku kululoi pienendämäl vähänöy yhtistetyn lehten voimuvaratgi.

Meijän yhtistyksen rahvahal on yhtevys endizeh Suomen Raja-Karjalah, Salmis paistuloih livvin murdehiih da niilöi lähembä olijoih suvi-karjalazih murdehiih. Äijii kiinnostetah myös karjalažuoh da kieleh liittijät dielot livvin pagizendualovehen ulgopuolelgi. Äijät meis maltetah suomeksegi, sendäh lehtien yhtistämie meih niškoi on poziitivine dielo. Katetähäi uudizet nygöi käytändös kaččojen Karjalan tazavallan kogo karjalankielizen eländyalo-vehen.

Iče ližäkse olen sidä miely, ku yhteizen lehten luadimine kah- tel toine toizes eruojal karjalan kielen murdehel parahas tapa- hukses suau olla pieni askel kieli- muodoloin kirjallizien muodoloin lähestymizeh. Ulgopuolizennu ruoččilazennu olles minul tottu vaigei on sanuo, midä iče Karjalas eläjät lugijat duumajah sih nähte. Verdailemizekse voim sanuo, ku tiä Ruočis suomenkielinen Ruočin Raadivon kanualu SR Sisuradio sanelou uudizii standartoitil suomen kielel dai myös tornionjogi- laakson suomen kielel. Vihjuan, ku näämien kahten erilazen rah- vasjoukon keskenäine da kielelline da hengine ellendys, kudai vie setämä vuozikymmen oli heikko, on parennuh merkittävästi, sa- nozin kai ihan.

Ozuttelus ezitettih kaikenmostu dokumentua, kudamat koskiettih karjalan kiely da karjalazien elostu.

KUVA: OL'GA SMOTROVA, "OMA MUA"

Arhiivudokumentoi nägövih

OL'GA SMOTROVA

Mennyt nedälil Karjalan Kanzallizes arhiivas piettih yhten päivän ozuttelu “Myö – karjalazet”.

Ozuttelu omistettih Karjalan kielen vuvvele, sih kuului dokumentoi, fotokartočkoi da internet-ozutte- lun prezentatsii.

Dokumentua oli kaikenmostu, kai net koskiettih karjalan kiely libo karjalazien elostu. Voibi nähtä, sanommo, mittuine oli karjalaine aberi ven'alazih niškoi libo ven'a-karjalaine sanakniigu, kudaman kirjutti Py- härven opiston opastai, da kudai piäzi ilmoih vuvven- nu 1901. Ozuttelus sai kaččuo Olonetskaja gubernija -fotoal'boumu, lugie Povensan karjalazih niškoi Olo- netskije gubernskije vedomosti -lehten noumeras, ku- dai piäzi ilmoih 9. kevätkuudu vuvvennu 1863.

Lähiaigua tädä ozuttelu voibi kaččuo Kanzallizen arhiivan saitil. Tämä virtualine ozuttelu rodieu suu- rembi, sih kuuluu vahnua dai meijän aijan kuvii da do- kumentoi, kudamat koskietah karjalazien eloksen eri puolii. Kuvis voibi nähtä Oma Pajo -hora vuvvennu 1992, karjalan kielen urokku Viidanoin školas vuvven- nu 1938, Suomalazen druamuteatran (nygözen Kanzal- lizen taetran) ozutelmua vuvvennu 1969 da äijy muudu tuttavua da tundemattomua.

Silmänlipahtus: Rastavan da Uvven vuvven illačču yliopistos

Petroskoin valdivonyliopiston karjalan, vepsän da suomen kielen opastujil Uuttu vuottu vaste on taba pidiä Rastavan da Uvven vuvven illačču. Mennyt piätteniččän opastujat ei ruvettu rikkomah vahnua perindöy, kučuttih kaikkii pidämäh iluo omale ozastole. Kui pidäygi Uvven vuvven illačus hyö arbailtih tuliedu aigua, pajatettih, tansittih, piettih kaikenmoizii kilboi. Opastujien joukos on omua hyviä pajattajua da soitattajua, hyö ozutettihgi omii neroloi. Ga tuli illačuh gostih sežo tundiettu Džins kantele -joukko. Illačus iluo da hyviä miely oli kaikkil.

KUVA: JELENA FILIPPOVA, "OMA MUA"

Svud'bupoujezdal Novgorodah

VALERII SIDORKIN

Oman 10-vuozipäivän hantuzis OAO "Ven'an raudorogat" rubei pidämäh ebätavallistu aksiedu. Tämä aksii sai Svud'bupoujezdu -nimen da kesäy talvikuun aigua. Molodoloin kuuzitostu puaria (kuuzitostu on sendäh, ku Ven'al on sen verdu raudorogua), kudamat eletäh yhtes kymmene libo enämbi vuottu, lähtietäh poujezdal Moskovaspäi Velikii Novgorod-linnah. Meijän, Okt'abr'skoin magistralin puoles, aksieh yhtyy Sobolevien pereh Petroskoispäi.

Valera da Nad'a tuttavuttih sygyzyl vuvvennu 1980, silloi hyö omien dovarišoinke huogavundupiän tuldi yhtes samazeh, ei kalleheh Petroskoin restoruanah. Valerii ruadoi santehniekannu da opastui Kunnallisnostamizen tehnikumas ilduo-zastol, Nad'a opastui samazes tehnikumas, vaiku očnoil ozastol. Yhten stolan tagan istujes da tiijustettuu, ku opastutah yhtes tehnikumas, nuoret kiinnostuttih toine toizeh, sit ruvettih vastavumah puaksumbah, kävelemäh yhtes. Ukata iččie Nad'a andoi vai puolen vuvven peräs. Praktiekal Nad'a oli oman mielespiettävän ruadokohtas, diploman suaduu tuli sinne ruadoh. Svud'bu moloit piettih vuvvennu 1981 heinykuul.

Nygöi Sobolevat jatketah omua ruaduo Okt'abr'skoin direktsien Petroskoin ozaston lämmön- da vienandolaitokses. Valerii puaksuh on ruadomatkois – ruado käsköy. Hänen ruado on korgiesti arvostettu.

Sobolevil on kaksi tytärty. Vahnembi tytär ruadau Piiteris sit samazes Okt'abr'skoin direktsien lämmön- da vienandolaitokses, nuorembi tytär ezmäi ruadoi yhtes vahnembienke, sit lähti toizeh ruadokohtah.

Konzu Sobolevile zvonittih da sanottih, ku heidy otetah svud'bupoujezdah, hyö ezmäi ei uskottu, duumaittih, smutitah kummakse. Terväh pidi varustuakseh matkah. Matkah pidäy ottua svud'bupluat't'u. Nadežda Vasiljevna panou sen piäle Moskovas, konzu lähtöy vastavuksele Ven'an raudorogat -laitoksen johtajienke da Velikii Novgorod -linnas, kus molodoloi ottuu vastah linnan piämies da Novgorodan alovehen piälikkö.

Valerii da Nadežda Sobolevat bunukanke.

KUVA ON OTETTU PEREHAL'BOUMAS

"Luonnon talovuttu" myöte karjalakse

JELENA FILIPPOVA

Jo setämä vuozu peräkkäi Kanzalline muzei todevuttau Luonnon talovus -projektua. Sen aigah muzeih on luajittu kaksi uuttu zualua, kudamis suau tiijustua midä eletti meijän rahvas enne, kui elätettih omua piädy. Kalastamine, mečästämine, muarjoin da grivoin kerjämine, vil'an kazvatanu oldih heijän piäruadolois. Nämmien zualoin ližäkse dai voibi sanuo niilöin tyveh on luajittu sežo elostusperti, kudamas muzein ruadajat sinunke elostajes kačotah, midä tiijät kandurahien ruadolois. Käynnet ku zualoi myöte da kävähättös vie elostupertih, ga sit vie kerran voit tarkistua, jäigo sinule mieleh vai ei jännnyh nimidä kačotus da saneltus. Sih niškois on luajittu "Matkuopas "Luonnon talovuttu" myöte", kudamas on kaikenmostu ruaduo da tehtäviä. Nämä matkukirjazet ollah eri kielil: ven'akse, angliakse, karjalan kielen kahtel murdehel: vienakse da livvikse dai vepsäksegi.

« Voittajakši tuli Čerepovetsin ta Kalevalan yhteisjoukko, kumpasešša kakši henkie oli Čerepovetsista ta kakši - Kalevalašta.

« Kalevalan kyykkäveteraaneja ollah Viktor Nikutjev, Vladimir Denisov, Viktor Melentjev.

« Šeuruava kyykkäkilpailu pietäh Kalevalašša 14. kešäkuuta Uhtuon karjalaisien pruasniekašša.

Kilpailuh ošallistu 21 juokkuo eri puolilta Karjalua, Petroskoista, Koštamukšešta, Čerepovetsista ta šamoin Suomen puolelta (Suomuššalmelta). KUVA: NATALJA VOROBEL

Näkevymmä enši kešänä

» Kanšainväliset kyykkäkilpailut piettih Kalevalašša 14. talvikuuta

» URHEILU

Noin šuurta kyykkäkilpailuo ei ole vielä enein pietty. Šiih ošallistu 21 juokkuo eri puolilta Karjalua, Petroskoista, Koštamukšešta, Čerepovetsista ta šamoin Suomen puolelta (Suomuššalmelta). Tänämerkertaset kilpailut piettih Venäjän Kulttuuriministerijön tuvella. Piäjärještäjänä on Kalevalan etnokulttuurikeškuš «KALEVALATALO».

Voittajakši tuli Čerepovetsin ta Kalevalan yhteisjoukko, kumpasešša kakši henkie oli Čerepovetsista ta kakši - Kalevalašta. Joukon tuloš on «minus 22». Toisella šijalla tuli Kalevalan joukko nimeltäh Snegiri (Ruškierintaset). Tuloš on «minus 10». Kolmannen šijan šamoin šai kalevalalaini joukko «Kalamiehet». Šen tuloš on «minus 4». Kilpailun viimesenä tällä kertua oli "Jyškyjärven neiččyset" -joukko, kumpasešša oli Jyškyjärven koulun

Vladimir Tihomirov on tunnettu persoona kyykkämuajilmašša. Hiän on Čerepovetsin alovehellisen venäläisen kyykkäpelin liiton johtaja ta monien muajilmanmeštaruuškilpailujen voittaja.

KUVA: NATALJA VOROBEL

opaštajie.

Kyllä, kalevalalaiset ollah Karjalan parahimmista parahat kyykän peluajat! Kalevalašša kyykkä pelatah vuuvvešta 1991. Šitä pelatah ympäri vuvven. Nyt Kalevalašša on monta kyykkäjoukkuo. Kalevalan kyykkäveteraaneja ollah Viktor Nikutjev, Vladimir Denisov, Viktor Melentjev. Tällä kertua hyö ei pelattu, ka kačottih kilpailuo šuurella innolla.

Kilpailun tunnelma oli

ylen yštävällini ta lämmin, vaikka pihalla oli 12 aštetta pakkaista. Omin šilmin kaččoma, mitein muasterit pelatah kyykkä.

Čerepovetsin peluajat Vladimir Tihomirov ta Andrei Nazarov, ollah korkietašoset kyykkämuasterit. Vladimir Tihomirov on tunnettu persoona kyykkämuajilmašša. Hiän on Čerepovetsin alovehellisen venäläisen kyykkäpelin liiton johtaja ta monien muajilman-

meštaruuškilpailujen voittaja. Hänen toveri Andrei Nazarov tuli kilpailun parahaksi miešpeluajakši. Andrei löi toko viisi-šeiččemän kyykkä kerralla!

Karjalan Rahvahan Liiton ILVES-joukko piäsi vain viijennelätöistä šijalla. Tähti tulokseh olima tyytyväisie. Rupešima peluamah kyykkä vašta kevyällä ta täššä pelissä emmä ole vielä hyvin nerokkahie. Myö ihan mieltymä kyykkäh, myö elämmä ta harjottelema Petroskoissa ta kilpailun jälkeh jatkamma omie harjotukse. Myö kerävyymmä stadionilla Anttikaisen ta Leninin katujen kulmašša. Internetissä vkontakte-šivuštolla myö peruštima Kyykkä -nimisen ryhmän. Šieltä voit šuaha tietyä, konša piemmä harjotteluja.

Šeuruava kyykkäkilpailu pietäh Kalevalašša 14. kešäkuuta Uhtuon karjalaisien pruasniekašša.

NATTO VARPUNI,
Ilves-kyykkäjoukon jäsen

Suurimat tapahtumat karjalazien elokses vuvvennu 2013

* Elimmö Karjalan kielen vuotu Karjalas. Se iččenäh jo oli suuri tapahtumu. Tunduigo se vuozu karjalazekse vai ei jogahine iče vois miettie da kirjuttua omii mielih lehteh. Myö täl kerdua mainičemmo vai moizii suuri da merkittävi tapahtumii, kudamat tottu painuttih mieleh.

* Suurin niilöis ebäilemättäh oli kezäkuun allus pietty Karjalazien rahvahan VII kerähmö Priäžäs. Karjalazien vallituloon nevvoston ohjaksih tuli uuzi, ga karjalazile hyvin tuttu ristikanzu – Tatjana Klejerova. Vallittu on myös uvvet nevvostolazet, kudamat tuliet kolme vuottu Veškelyksen kerähmösäh ruvetah ruadamah karjalazen rahvahan hyväkse. Heijän ruaduo dai mejjängi miäriäy Karjalazen rahvahan rezolutsii, kudai hyväksyttih Priäžäs.

* Suurin muutos, kudai sanozimmo oikei oli kaččomattah sih, ku sil on kannattajua dai vastustajua, oli Oma Mua- da Vienan Karjala -lehtien yhtistämine. Vägilöin yhtiständäl ei vaiku lehtet omas kehitykses da ruavos piästäs pitkembäle, ga myö karjalazetgi toinah kaikin. Pyzynemmö ku vai yhtes.

* Vie suurembaine muutos oli opastukses. Petroskoin valdivonyliopiston karjalan da vepsän kielen laitos da suomen kielen da literatuurin laitos, kudamat mollembat muite jo kuuluttih filologizeh tiedokundah, pandih yhteh. Uvven laitoksen nimekse rodih itämerensuomelazien kielten laitos.

* Opastukses ilahuttu, ku jo tostu vuottu Kanzallizien kul'tuuroin keskukses karjalan kielen kursiloil on muga äijy opastujua. Tänavuon läs sadua hengie tuli opastumah karjalan kieleh. Sidä rahvahan kiinnostustu kieleh vai ei pidäs nygöi kaimata, kaikelleh kannattua da auttua.

* Suurdu ruaduo rahvahan hyväkse endizelleh ruatah meigäläzet yhteiskunnallizet liitot. Nuori Karjala tänavuon täytti 20 vuottu. Karjalan Rahvahan Liitto tulien vuon täyttäy 25 vuottu. Liittoloin projektois mainičemmo KRL:n Kyykkäkižua, kudai nygöi rodih kuulužu Karjalas. Monis piirilöis on omat kyykkäh kižuaajien joukot, sygyzyl KRL pidi heijän keskes kilbua.

* Vie liittolazien eräs hyvä die- lo on se, ku rubeimmo mustele- mah mejjän rahvahan perindö- löin akkiloiččijoi da säilyttäjii. Vieljärven kyläs sil kohtua, kus rodieu Karjalan Kielen Kodi, KRL:n liittolazet azetettih mustolaudu kyläläzele rahvahan perindölöin tiedäjäle da säilyttäjä- le Praskovja Ivanovale.

Opastukses ilahuttu, ku jo tostu vuottu Kanzallizien kul'tuuroin keskukses karjalan kielen kursiloil on muga äijy opastujua. Tänavuon läs sadua hengie tuli opastumah karjalan kieleh.

* Karjalan Kielen Kodi, kuduas tuli mainita, jo "nouzou" Vieljärvele. Vuvven aigah yhtytottu kerättih dengua sih, piettih mondu hyväönluađijua aktsiedu, kudamih yhtyi äijy rahvastu. Nygöi ehki tietäh Karjalas ku mostu kodii nostetah kyläh. Hyviä jatkuo toivottazimmo Karjalan Kielen Koin aktivistoile.

* Mainittavu on toizien kylien ruadogi. Videles keviäl kačoimmo "Tilkuzen" uvven spektaklin "Videlen kadrielin". Nuozarveh äijän kerdua kävyimmö karjalazih pidoloih. Vieljärves olimmo enzimäzes Karjalaine suarnu -kilvas. Kot-

katjärveläine karjalan kielen opastai Ol'ga Nikitina sanottih tämän vuvven parahakse muamankielen opastajakse.

* Kul'tuurin tapahtumis mainičezimmo kezäl šohunke pietyn Eepizen fouruman da algavunnuon ECHO-projektan, kudaman hantuzis perustetah da kehitetäh etnokeskusien verkuo.

* Tulii 2014 vuozu Karjalas sanotah kul'tuurin vuvvekse, uskommo ei ni karjalaine kul'tuuru sil aigua bokkah jii.

Valmisti JELENA FILIPPOVA

» KILBU

Hyvät nuoret runoniekat!

Karjalan tazavallan Kul'ttuuruministerstvu ilmoittau lapsien da nuorižon Toiveh-kilvas. Kilvan tavoiteh on ečče da kannattua nuorii runoniekkoi. Yhtymäh kilbah kučutah 8.–18-igäzii lapsii da nuorii, kudamat kirjutetah runoloi ven'an, karjalan, suomendavepsän kielel. Kilbu pietäh eri nominatsielois: Opimmo kirjuttua -nominatsii on lapsih näh, kudamil on 8–13 vuotta igiä, Poettine toiveh -nominatsieh suajah yhtyö net lapset, kudamil jo täydyi 14 vuotta, Minun roindumua – Karjal -nominatsieh suajah yhtyö lapset dai nuoret. Runoloi suau työndiä sähköadresile: dubrk@library.karelia.ru libo poštan kauti: 185035 Karjalan tazavaldu, Leninan prospektu, 1, Vladimir Morozovan nimine Nuorižokirjasto. Paiči sidä vältämättäh pidäy kirjutua runoniekkan nimi, roinduaigu, škola, kuduas häi opastuu, kodi- da sähköpoštuadressi, telefonan noumeru.

Runoloi otetah vastah 1. 11. 2013 – 1. 04. 2014. Kilvan lopputulokset ilmoitetah 31. oraskuudu 2014. Kilbah näh suau tiijustua mincult.ru da dubrk.karelia.ru -saitoil libo telefonas (8142) 78-32-29.

 Omii miellii kirjutakkua <http://omamua.ru>

» HUOMIVO

Karjalankielizet kirjuttajat!

Ven'an Federatsien Suomelas-ugrilaine kul'ttuurukeskus ilmoittau, ku finnougria.ru-saitale rubriekkah "Literatuururu lapsih näh" otetah vastah kirjutustu da runuo suomelas-ugrilazil kielil. Omat materjualet suau työndiä fucult@finnougria.ru. Materjualet pidäy työndiä kirjutuksen kiännös ven'an kieleh, kirjuttajan fotokuva da lyhyt informatsii kirjuttajas.

 Omii miellii kirjutakkua <http://omamua.ru>

Nikolai Zaitsevan mualavuksien ozuttelu ruadoi tänä sygyzyn Anuksen kirjastos, pakkaskuus kirjuttajan mualavuksii suajah nähtä petroskoilazet.

Luonnon helmas kazvanuh kirjuttai

» Karjalan kirjuttai Nikolai Zaitsev, kudai on tundiettu kedomuksil "Omat ikkunat", "Katkottu oza", " 16. talvikuudu täytti 75 vuotta.

» VUOZIPÄIVY

OL'GA KUZMINA

Nikolai Petrovič on Anuksen karjalaine, omas linnas händy monet tutah da suvajah. Nikolai Zaitsev puaksuh kävy Anuksen rahvahallizeh kirjastoh, ottau kniigo ičele da mučoiile lugiettavakse, vastavuu lugijoinke sego yhtyy monih kirjaston piettävih tapahtumih. Kirjaston hoidajan Galina Mihailovna Fedulovan kuhkutuksel vuvvennu 2006 Vladimir Brendojevan festivualin kynnyksel häi kirjutti oman enzimäzen Čuajumuagari-kerdomuksen. Sen jälles päivänvalgien nägi vie 14 piendy da suurdu kerdomustu. Viizi niilois on kerätty kirjuttajan enzimäzeh Omat ikkunat -kniigah, kudai piäzi ilmah vuvvennu 2009. Iče Nikolai Petrovičua kiinnostau his-

 Omis kerdomuksis minä mustelen kylän elaiqua, kirjutatan, midä iče konzutahto näin da kuulin.

tourii. Hänen tevoxsien piätie-mannu on ristikanzu, kuduan kauti kirjuttai sanelou vaigielois histouriellizis tapahtumis: voinis, kollektivizatsies, repressielois sego voinan jälgehizis vuozis. Omien tevoxsien korgies tazos da ainavoluaduzes kirjutustuillis Nikolai Zaitsev kaksi kerdua piäzi Vladimir Brendojevan literatuurupalkindon laureatakse sego vuvvennu 2010 sai Sugurahvahien ohjelman literatuurupalkindon.

– Rahvas lugietah da suvajah Nikolai Petrovičan kerdomuksii. Olemmo hyvä mieles, gu häi kävy meile da kirjuttau karjalan kielel. Olemmo ylbiet, gu moine nerokas ristikanzu eläy Anuksen, sanelou Anuksen rahvahallizen kirjaston ruadai Tamara Boikova.

Nikolai Zaitsev on rodinuhes Antulan kyläh, endizeh Leskeläh. Suvi-Karjalan kylien histouriet, endine da nygöine elaiqua ollah lähzet kirjuttajal.

– Karjalan kielen neruo sain omas perehes, silloi kai hieru pagizi karjalakse, ga yhtelläh ven'an kieli äijäl vaikutti minun literatuurah, sendäh gu opastetih meidy ven'akse, ruavos pagizimmo sežo ven'akse. Omis kerdomuksis minä mustelen kylän

elaiqua, kirjutatan, midä iče konzutahto näin da kuulin, sanelou Nikolai Petrovič.

Paiči kirjutustu ruado, Nikolai Zaitsev on nerokas taidoilli. Piirustua häi algoi školas, konzou opastui kolmandes kluusas. Piirustuskerhos hänel oli nerokas opastai Leonid Korhonen, kuduas häi äijäh mih opastui. Sit nämmä tiijot päittih hänele Moskovan taidoyliopistos opastujes. Mondu vuotta Nikolai Zaitsev ruadoi mainostaidoillijannu. Kogo elaijas hänel suitui piäl suan kuvua. Niilöi pandih ozutettavakse Anuksen, Alavozes sego Petroskois.

– Minä olen hierun brihačču, kazvoin luonnon helmas, sendäh ylen äijäl suvaičen mualata luonduo, enämbäl kaikkie Luadogua. Luadogan kuvat: päivypasto, bauhu, tuuli, jyry, se kai kiinnostau minuu, sanelou Nikolai Petrovič.

Omah mučoih Galinah Nikolai Zaitsev tuttavui vuvvennu 1963 Alavozen klubas, nuoret kerras miellyttih toine toizeh, nenga sovus da rakkahuos eletäh 45 vuotta. Yhtes hyö kazvatetih kaksi poigua, nygöi autetah kazvattua bunukko. Nikolai Petrovič sanou, gu pereh kannattau händy kaikis ruado-

 Tulien vuon pakkaskuun loppupuoles päivänvalgien nägöy Nikolai Zaitsevan Katkottu oza -kniigu, kuduah kerättih yheksä kerdomustu, se roihes kirjuttajan toine kniigu.

lois. Nygöi kirjuttajal da taidoillijal on äijy pluanua tuliekse aigua. Valmistumas hänel ollah uvvet teokset. Jälgimäzike mainittulois kerdomuksis häi sanelou saldatan elaijas frontal, tieduo kerdomukseh niškoiki kirjuttai sai tuttavis voinan veteruanois sego histourien opastuskniigoispäi.

Tulien vuon pakkaskuun loppupuoles päivänvalgien nägöy Nikolai Zaitsevan Katkottu oza -kniigu, kuduah kerättih yheksä kerdomustu, se roihes kirjuttajan toine kniigu. Vie pakkaskuus Petroskois pietäh Zaitsevan mualavuksien ozuttelu, Nikolai Petrovič jo rubei sidä varustamah.

Luonnol ei ole pahua siädy

ANNA FEDULINA

Luonnos on aiga hyvä olla! Kezäl voi kylbie kezoidu, päivittyö, sygyzyl kävvä meččäh gribah da muarjah. Talvel suksittua, kižata lumozil dai kävellä čomii talviuuliččoi myö. Keviäl on sidägi parembi: umbäri lumi sulau, linduzet pajatetah, sit alletah kukkie enzimäzet kukkazet da juostah-kiirehtetäh ojazet. Aiga hyvä on!

Ga mindählienne ristikanzat enämbi huomatah konzun on "paha siä". Sanotahhäi "luonnol ei ole pahua siädy, joga siä on hyvä." Se myö iče vuotammo, a gu olis nengoine libo tuanmoine siä. Ristikanzat puaksuh ei huomata sidä hyvytty, midä andau luondo, huomatah vai konzun on midägi pahua tapah-tunnuh.

Iče lykitäh pihoih, vedeh da meččäh murduo. Da sit vie sanotah: "nengomas muas elämmö – nikel nimidä ei pie!" Rahvas ei ni pietä luonnon ongelmii moizennu suurennu hiänny. Hädä on konzun voimatut libo den'gat loputah, libo abeittih sinuu dai iče tahtomattah abeičit kedätah. En malta sanuo: tottugo rahvas ei vihjata, gu luondo muokkahes, vai toven ei nähtä, gu se on suuri hädä.

Minä enne duumaičim, gu lähes kai ristikanzat lykitäh murrot murdovakkah, da diivimmos sidä, kuspäi sit muga äijy murduo on pihoil. Minä duumaičim, gu pihoi čällätäh vai humal'niekat, lapset da nuoret, kuduat ei tietä, gu se on paha. Ga ei! Konzun minä kävelen uuličoi, kai buumuagazet da vakkazet lykin murdovakkoih. Ga toizienke yhtes käveltes huomain, gu hyö toiči ly-

kitäh murrot muite vai. Minä kzyzin: "miksebo muga ruatto?", tavan mugah täh kzyzmykseh vastattih yhtenytty: "Ga yksikai kaikin lykitäh, midäbo roiheh, gu minägi lykiän?" Minä vastain: "Ga kuibo! A gu jogahine muga rubieu duumaimah da ruadamah? Sit ymbäri roiheh pomoikkul!"

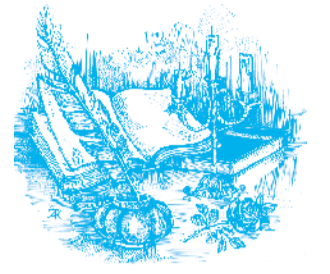
Pidäy sanuo, gu erähät kuunneltih da heitettih paha ruado, a toizet täh päivässäh lykitäh. Diivimmös minä vie sidä, gu nämmä ristikanzat ei oldu nigo

humal'niekat, nigo lapset. Net oldih jo vahnemmat ristikanzat, erähät äijyä vahnemmat minuu, erähil on korgei opastus suadu, a muga ruatah. Se on aiga igävy, gu moizet mielet ("kaikin lykitäh, midäbo roiheh, ku minägi lykkiän?") ollah piälöis, libo nimittumua mielädy ei ole piäs muga vai, lykitäh dai olgah.

Eihäi muga sua! Luondo on meijän yhtehine kodi. Ettohäi työ kois lyki kunne puuttuu, ruokkimattah? Mugai uuličoi ei sua lykkie murduo. Myöhäi iče

täs elämmö, meijän lapset täs eletäh. Sanakse, lapset nähtäh, gu vahnemmat muga luajitah da iče peräh lykitäh murduo.

Minun mieles, Karjal on čällätty, gu ottua kačeltavakse toizet paikat da muat. Täs ei pie eččie viäryniekkoi, jogahine meis on sille viäry. Pidäy kaččuo iččeh da luadie oigieh, dai toizii nevvuo. Sitgi roiheh puhtahembi. Dai luondo vie enämbäl parenou. Onhäi čoma Karjalan luondo, ga sidä čomuttu pidäy vardoija da säilyttä.

» UUTTU RUNUO

ZINAIDA DUBININA

Karjalan kielen koin luadijoile

Meile ei ole yksikai
Midä oli mual,
midä rodieu.
Kuulin Vieljärves luajitah
Uuttu Karjalan kielen
kodi.

Nouze, Karjalan kodi, mual
Avua omale sanale ukset.
Se on usko rahvahah
omah,
Omah kieleh igäine usko.

Kaikin tahtoisimmu
uuttu täh
Meijän kielen
nostanduruadoh.
Anna rodies joga kyläh
Migi uudine moizeh
luaduh.

Hyvän sluavan,
Vieljärvi, suat,
Etgo hävie rahvahan
mustos.
Sinun nimi elämäh jäy,
Lapsi Karjalan sinuu
mustau.

 Omii miellii kirjutakkaa
<http://omamua.ru>

Meile buaboiit saneltih

» KORVAN TAGAN PIETTY

Luvim en ammu Oma Mua-lehtes Anna Fedulovan kirjutuksen: "Kui ei yöksyö meččäh" i minul tuli mieleh, kui meijän buaboi tuatan puoles maltoi kiännnyttiä žiivatan mečan peitos, konzun žiivattu ei tule kodih. Hierun rahvas aivei tuldi buaboilluo kiännnyttämäh žiivattua kodih.

EČČIKKIÄ PAREMBI

Oli kerran moine tapahtus, konzun buaboi kävyi syväinyöl mečän da hierun välil da kuču mečänižändiä paginale, gu häi välendäs žiivatan kodih. Paginan paistuu buaboi tuli kodih da vierii muate. Unis mečän-izändy sanou, kus on hävinnyh žiivattu.

Buaboi vai ehti uinota, ku sai moizen präčkyn korvale, kai korvu lumehtui da kuuli sanat: "Älä liikuta minuu oigies työn, enzimäi eččikkiä parembi ka-

donnuttu, äski sit, ku etto löydäne, tule minulluo. Žiivattu on tartunuh kahten seinän keskeh."

Huondeksel buaboi meni izändöillyö, sanou, anna ečitäh, kus on strojeeni, siegi lövvettih lehmy. Se vikse puarmoish odva suadih siepäi.

PALÄČČU PALA

Muaman puoles oli buaboi lapsuossah ylen välilline, tuatan ämmiköin aino tytär. Poigua pruavodied'oil oli äijy, a tytär oli yksi da se oli pahnah pohjimaie. Oli ku paläčču pala. Ylen oli julgei, ei varannuh ni tuldu, ni tervua, yödy, ni päiviä, ni pimiädy, ni valgiedu.

Tuattah pidi "postojaloidu dvorua". Elettih hyö Mägrätjärves. Ven'ah menses vedoh menijät azeteltihes heile huogavumah. Iče huogavuttih dai heboloi huogaitettih, sit ajettih ieleh.

Tuattah ainos pidi viinua. Viinah pidi ajua linnah. Vah-

nembil ei olluh aiven aigua ajelumah viinah, ga tuattah harjaitti tyttären sih ruadoh. Buaboi oli ylen rakas sih ruadoh. Enemyölleh ajeli karis, a toiči pidi ajua i raččahis. Talvel, tietäväine, raččahis ei työtty, a kezäl puaksuh kävyi raččahis. Buaboidu sendäh sanottih "Donskoi kazakakse". A konzun ajoi bričkas, häi otti keräl taljankan, sit matku hänel oli vessel, pajon da soitonke matku meni. Pajuo tiezi äijän dai častuškuu, ven'akse dai karjalakse.

BES'ODAH KÄVYNDY

Pajoloin täh vahnemmat työt pyrritettih händy bes'odah. Muga i rubei meijän buaboi ylen nuorete, kahtestostu vuottu, bes'odah käymäh. Muamah ei työndänys, ga konzun työt joukolleh tullah muamal pokoroimah, konzun iče peitoči lähtöy. Sovat ennepäi jo varustau kylän senčoih libo halgopinoh. Konzun hänel täydyi viizitostu vuottu, vahnembaine hän-

dy velli rubei käymäh bes'odoih, sit i buaboidugi vellen kel työtih. A bes'odah ruavottah ei työtty, pidi ottua kezriämine keräl. Pläšindöin da ilovoidan välis saigo midä ruadua, ga tah-tonet bes'odah puuttuo, sit pidi hot' viidakse ottua kuožali keräl da kuožalinke peitoči otettih vie langua, buitoku se oli kezzätty bes'odan aigah. A kerran ilovojessah kuilienne petties katkattih buaboin kuožali. Velli buaboile sanou:

– Kuibo nygöi oijendattos, midä sanot?

Buaboi sanou:

– Vai sinä älä podvedi, midätahto sanon.

Kodih tulduu, muate viertih, ga buaboi uni silmäh ei tule, kui voinnou oigiekse piästä.

Huondeksel mis vai muamah nouzi da neveskätgi nostih, dai buaboi ei voi enämbi muata. Odva vuottihes, konzun suajah kartohkupalaine päčispäi, buaboigi nouzi, da pyröihes siendy tuomah aitaspäi. Toiči

ei olluh rakas lähtemäh, a täs iče pyrgihes. Otti päretulen, vet' silloi ni mainevus ei olluh električestvua, siendy juodazen pani, da ku lomahuttuu seiniä, kudamal kuožalit oldih riputettu, net kai pakuttih lat-tiel.

Iče päretulen sammutti. Per-tih tuli kurketuksen kel, gu mi-liennou tiel sie olluh, päre sam-mui, öntästy, ičegi pakui, kai jallan satatti.

A velli buaboih päi kačattih da burattih:

– Pyhä Miikul – mölgy silmy, älä heitä jället peitä.

A buaboi häneh päi kačattih da vie hillembäh burattih:

– Hengitä vai hiemaih da ole vaikkani.

Hot' smietittih, mih luaduh buaboin kuožali katkei, ga ei ru-vettu eččimäh viärytty. Neves-kät iče nuoret, dai heil oli kai-kenjyttymäiä priiččua.

→ Jatkuu

GALINA OL'KINA, Videl

Opastummo pidämäh yhtevyTTY tiedokonehenke

TATJANA BOLUJEVA

Opastajien jatko-opastuksen instituutas tuaste piettih tiedokonekursit eläkkehel olijoile rahvahale. Luvendoloi pietäh korgeiopastunnuot instituutan spetsialistat. Kursiloin opastajat Galina Petrova, Anastasija Kuličenko da Ol'ga Kovru hyvin maltettih sellittä meile, penziel olijoile, kui pidäy ruadua tiedokonehel. A mostu rahvastu, kuduat tahtotah maltua sidä, on äijy. Se on ellendettävvy. Myöhäi, nuorien jytyöh, tahtommo pidiä yhtevyTTY dovarišoinke da omahizienke ei vaiku telefonua myö, ga sähköpoštan da skaipan avulgi.

Se kummastuttu dai hämmästyttävvy: kois istujes voit nähtä da kuulta ristikanzua, kudai eläy loitton Ven'al libo Suomes. Vie kolme-nelli vuottu tagaperin monet meis mobil'noioh telefonoih kačottih pöllästyksis da ei maltettu käyttiä niidy. A nygöi jo suammo tiedoloi tiedokonehen avul.

Kursiloin spetsialistat valmistettih omih "opastujih" näh opastuskniigaine, kudaman mugah suau kebjesti opastuo tiedokonehiändölöih. Joga kursuniekku sai moizen kniigazen. Olemmo kiitollizet kursiloin opastajile da uskommo, ku suammo jatkua tädä opastustu vuvvennu 2014.

Kursiloin opastai Anastasija Kuličenko maltau hyvin sellittä, kui suau ečče tiedoloi internetas.

KUVA: TATJANA BOLUJEVA

Ildukečois piettih rozantsoin pastamizen master-kloussu. KUVA: OL'GA KUZMINA, "OMA MUA"

Rastavu karjalakse

» Prižän piirin Čalnan kyläs piettih Uvvele vuvvele sego Rastavale omistettu karjalaine ildukečoi

OL'GA KUZMINA

Karjalazien ildukečoih kerävyi kui paikallistu eläjä mugai rahvastu lähikylispäi. Pivon allus omii parahii pajoloi pajatti karjalankieline Bes'odainejoukko. Jo piäl 20 vuottu naizet pajatetah kui vahnoi rahvahan, mugai Karjalan tundiuttuloin kirjuttajien runoloin pohjal luajittuloi pajoloi. Tämä vuozu naizile toi hyvii tuloksii: rodih uuttu pajuo sego puuttui kävvä pajattamah Karjalan eri kyläh, Moskovah sego Suomeh. Ildukečoin aigah naizet musteltih, kui enne karjalazet piettih Rastavua.

– Mustan, gu Rastavakse meile kerävyi gost'ua eri kylispäi, mustelou Bes'odaine-joukon pajattai Zinaida Ležneva. – Kačottih, kenbo enzimäine tulou pertih, midä gost'u sanou, sit kogo vuozu eletti hänen sanoin mugah. Pruazniekkustolal oli kaikkie: pačoidu, kalakurniekkua, sulčinua, čupukkua, kalarokkua. Illal vahnembat käydih smuutil, pajatettih, pläšittih. Hyvä da vessel oli eliä,

muheloiottau naine.

Paginoi jälles kaikin yhtyttih rozantsoin pastamizen master-kloussah, sen pidi nerokas muasteri Ludmila Aleksei. Häi iče opastui pastamah niilöi 10-vuodehizennu omas buabas. Enne rozantsoi pastettih vai kallehikse pruazniekoikse: Äijäsepäiväkse da Rastavakse. Kuni luajittih tahtastu da ajeltih kuorii, Bes'odaine-pajoukko ihaškoitti kaikkii omil pajoloi.

– Nygöi vähä kus voibi paista karjalakse, hyvä, gu meil on moine keskus, kus myö voimmo nähtä toine tostu, paista sego opastuo kätiruadoloih, sanelou ildukečoin gost'ua, Čalnan kylän eläi Ludmila Stepanova.

Tämä vastavus Čalnas piettih Tuomi-etnokulttuurikeskuksen da Nuori Karjala-järjestön yhtehizen Joulu Karjalas-projektan hantuzis. Sen tavoittehennu on kuhkuttua turistoile eri kohtispäi, tuttavuttua heidy karjalazien Rastavan pidämizen perindölöih. Enzimästy turistoin joukkuo Čalnah vuotetah uvven vuvven allus 3. pakaskuudu.

» HYVITTELEMMÖ!

Hyvittelen minun omua, armastu ukkuo, PEŠA HAIMAKASTU roindupäivänke. Toivotan Pešale ozua, lykky da hyvä tervehyTTY da hyvä elostu.

Pirjo

Kunnivokas ALEKSANDR LUKIČ!

Sydämellizesti hyvittelen sinuu suuren merkipäivänke! Toivotan sinule kaikkie parastu iellizeh elaijah: lujua tervehyTTY, äijän iellisty ozavua elosvuottu, uuzii miellykiinnittäjii runuoloi da prouzua. Ole iellehgi parahannu karjalan kielen kandajannu da puolistajannu. Anna iellehgi kai menöy muga, kui sinä iče tahtot da maltat.

Potr Sem'onov

Hyvitelen ALEKSANDR LUKIČ VOLKOVUA merkipäivänke.

Tunnen da kunnivoičen händy jo ammu! Karjalaine sana -yhtymäs häi opasti minuu kirjuttajan neroh. Toivotan hänele tervehyTTY, ozua da pitkiä igiä.

Anatolii Koppalov

Hyvittelen tulien 2014-vuvven kel "Oman Muan" kaikkii lugijoi,

lehten ruadajii. Ozua da tervehyTTY, kui ruadopaikal, mugai perehis! Tuogah tulii vuozii hos vähästy enämbän karjalazuttu meijän Karjalan muale! Enämbän karjalankielisty paginua, enimite tiä Petroskoin pihoil! Eriže vie tervehyTöt Anuksen linnan kirjaston ruadajile – Georgii Černobrovkinale, Galina Fedulovale, Tatjana Boikovalle da kaikile toizile.

Ivan Savin

» SIÄNENNUSTUS

	Petroskoi				Anus				Priäzy				Suojärvi				Sortavala				Pitkyrandu			
	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY		
26 ¹²	☾	-1	☀	-1	☾	0	☀	+1	☾	-1	☀	-1	☾	-3	☁	-2	☾	0	☁	0	☾	-1	☁	0
27 ¹²	☁	0	☀	-2	☁	+1	☀	0	☁	0	☀	-2	☁	+1	☁	-3	☁	+2	☁	0	☁	+1	☁	-1
28 ¹²	☁	0	☁	+1	☁	+1	☁	+2	☁	0	☁	+1	☁	-1	☁	+1	☁	+1	☁	+2	☁	0	☁	+1
29 ¹²	☁	+2	☁	+1	☁	+2	☁	+2	☁	+1	☁	+1	☁	+1	☁	0	☁	+2	☁	+2	☁	+2	☁	+1
30 ¹²	☁	+2	☁	+2	☁	+3	☁	+2	☁	+2	☁	+1	☁	+1	☁	+1	☁	+3	☁	+2	☁	+2	☁	+2
31 ¹²	☁	+2	☁	+1	☁	+3	☁	+2	☁	+2	☁	+1	☁	+2	☁	+1	☁	+3	☁	+4	☁	+2	☁	+3
01 ⁰¹	☁	+2	☁	0	☁	+2	☁	+1	☁	+2	☁	0	☁	+1	☁	0	☁	+3	☁	+2	☁	+2	☁	+1

On otettu: www.gismeteo.ru

HALDIVOİČIJAT:

Karjalan tazavallan
Zakonoinhyväksyndykerähmö,
Karjalan tazavallan halličus,
Karjalan Rahvahan Liitto da
Julguamo "Periodika"

Karjalan rahvahan lehti
Alustettu kezäkuus 1990

Piätoimittai Natalja Sinitskaja
Julguamon da toimituksen
adressi:

Titovan piha 3, 185035 Petroskoi,
Karjalan Tazavaldu
→ Tel: (814-2) 78-05-10
→ E-mail: omamua@mail.ru
INTERNET: <http://omamua.ru>

ILMAHPIÄSTÄI:

→ Valdivolline Periodika-b'udžettulaitos
→ Painettu Verso-painamos
185031 Petroskoi, Varkauksen
randu-uuličču, 1a
→ Kirjoile pani Ven'an Federatsien kirju-
painoalan komiteti
→ Registrunoumeru 0110927

INDEKSU 51894

→ Painettavakse №50(1190)
on allekirjutettu 11.00 čuas 24.12.2013
→ Painandulugumiäry 700
→ Tiluandu 1248
→ Hindu 15 rubl'ua
Redizainu – Fenomen-mediajoukko (Piiteri)
www.design-smi.ru

ISSN 0110-9278

9 770110 927009